

Behovsanalys

Arbetsnamn: Spontankultur

Författare: Christina Holm

Datum: 2021-10-13

Version: 1

Sida: 1 (5)

Behovsanalys Spontankulturplats

1 Varför behöver något göras?

1.1 Bakgrund

Kultur och fritidsnämnden har i nämndplanen 2021 lämnat ett uppdrag om att utreda och etablera en spontankulturplats i Tyresö kommun. Uppdraget bygger på behov av möjligheter till spontana aktiviteter. Förvaltningen presenterade en delredovisning på nämnden 2021-08-30 §52. I delredovisningen redovisas olika alternativ vad en spontankulturplats kan vara samt för och nackdelar med de olika alternativen.

- Bemannad
- Semiorganiserad
- Obemannad
- Kombination av bemannad och semiorganiserad plats.

Förvaltningen förordar en semiorganiserad spontankulturplats.

1.2 Behov

Det finns behov av att skapa platser för kommunens medborgare som stimulerar och uppmuntrar till ett aktivt fritidsliv. Tyresö kommun har ett flertal spontanidrottsplatser men saknar motsvarigheter på kultursidan. Ett rikt utbud av spontanplatser av olika slag främjar ett hälsosamt liv och inspirerar till eget kreativt utövande. I kultur- och fritidsförvaltningens anläggnings- och lokalbehovsanalys (behandlades på kultur- och fritidsnämnden 2021-08-30 §50), vilken utgör underlag till kommunens anläggnings- och lokalförsörjningsplan tar förvaltningen upp behov av lokaler och anläggningar för kultur. Behov finns av spontanområde i Wättingestråket som inspirerar till olika sorters möten både idrottsliga och kulturella. Förvaltningen tar även upp behov av arena för kulturevenemang och kulturhus. Det finns således enligt förvaltningen behov av att utveckla kommunens utbud av kultur.

Inom ramen för projektet Wättingestråket, beställde stadsbyggnadsförvaltningen 2019 en utredning. Settlementförbundet hade uppdraget att ta fram en rapport kring vad unga flickor efterfrågar och vilka fritidsaktiviteter de är särskilt intresserad av att det ska finnas kring Wättingestråket. Fokusgrupper har genomförts. Det som framförallt framkommer är att det är viktigt med trygga miljöer. Olika förslag framfördes; **dansbana**, boulebana, träningsgym, odlingar, mysiga parkbänkar, grillplatser, skridskobana café, osv.

Kommunen har anlagt olika spontanaktiviteter kring Wättingestråket som skatepark, parkourpark och padelbana. Dessa inriktas på idrott och skate- och parkourparken lockar framförallt pojkar.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor presenterade 2020 rapporten ”ung idag 2020, Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder”¹. I rapporten framkommer när det gäller kultur följande:

- andelen unga som konsumerar kultur eller ägnar sig åt eget utövande av kultur på fritiden ökar svagt
- en större andel unga utrikes födda än inrikes födda ägnar sig åt olika former av kultur på fritiden
- killar ägnar i mindre utsträckning sin fritid åt att utöva kulturella aktiviteter

¹ https://www.mucf.se/sites/default/files/2020/04/ungidag_2020_-_ungas_ratt_till_en_meningsfull_fritid.pdf

- jämfört med tjejer, och det är en relativt stor andel killar som uppger att de aldrig tar del av kulturella fritidsaktiviteter

En semiorganiserad spontankulturplats som förvaltningen förordar innebär en plats där det kan finnas personal under viss tid men som kan fungera både när den är obemannad och bemannad. Spontankulturplatsen kan användas när som helst, men som har potential att växa och bli något mer vid vissa tillfällen. Den har också möjlighet att ta emot organiserade kulturinslag. Det finns följande fördelar:

- Kan användas både när den är obemannad och bemannad
- Personal från kultur- och fritidsförvaltningen kan ibland hålla i aktiviteter på platsen
- Kan användas av föreningslivet
- Kan användas mer än en bemannad plats
- Kan växa vid vissa tidpunkter.
- Kan ta emot organiserade kulturinslag ibland

Följande nackdelar finns:

- Kräver bemanning vissa tider
- Måste kunna ge inspiration och användas även när den inte är bemannad

1.3 Koppling till kommunens mål och särskilda uppdrag

Målområdet: Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Kultur- och fritidsnämndens mål: Tillsammans med Tyresöborna skapar vi ett kultur- och fritidsliv för alla

Att skapa spontana mötesplatser med olika inriktningar är ett sätt att bidra till kvalitetsförbättringar för kommunens medborgare. Ett rikt, varierat och tillgängligt fritidsutbud som även tillgodoser kulturutövares behov av spontana platser att nyttja är kvalitetshöjande. Genom att erbjuda en spontan mötesplats för kultur, där utövandet delvis genomförs spontant av medborgarna utvecklas kulturlivet tillsammans med Tyresöborna.

Målområdet: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor här finns plats för alla

Kultur- och fritidsnämndens mål: Tyresöborna erbjuds verksamheter som främjar psykisk och fysisk hälsa.

Genom att erbjuda platser för rörelse och kreativa aktiviteter inom intresseområdet kultur främjas hälsa och är ett viktigt inslag i fritidslivets strävan mot målet om goda livsvillkor för alla. Kultur- och fritidsnämnden vill skapa trygga, tillgängliga och attraktiva mötesplatser. För kommuninvånare som idag inte lockas av idrottsaktiviteter kan det här vara ett nytt alternativ eller för andra ett ytterligare gott komplement som stärker helhetstänket kring folkhälsa. Vi vet idag att deltagande i kulturaktiviteter såväl som rörelsebaserad träning stärker både psykisk och fysisk hälsa.

En målsättning är att utveckla en semiorganiserad spontankulturplats. Det innebär en plats där det kan finnas personal under viss tid men som kan fungera både när den är obemannad och bemannad. Spontankulturplatsen kan användas när som helst, men som har potential att växa och bli något mer vid vissa tillfällen. Den har också möjlighet att ta emot organiserade kulturinslag.

Behovsanalys

Arbetsnamn: Spontankultur

Författare: Christina Holm

Datum: 2021-10-13

Version: 1

Sida: 4 (5)

Detta ger en trygg mötesplats då den är bemannad vissa tider. En spontankulturmötesplats kan ge möjligheter att nå nya målgrupper. För att nå flickor visar behoven att mötesplatsen måste vara trygg. Mötesplatsen ger möjligheter till kostnadsfria workshops.

I kommunplanen för 2022-2025 finns ett särskilt uppdrag att fler tyresöbor ska ta del av Tyresös kultur- och föreningsliv. Att inrätta spontankulturplatser kan vara en del av att genomföra det uppdraget.

Förvaltningen deltar också i ett kommunalt projekt kring dans i samarbete med en kommunkoreograf där syftet är att etablera dans i stadsparken. Att etablera en spontankulturplats hänger väl ihop med detta.

Målområde 4: Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Forum som ger möjlighet till generationsöverskridande aktiviteter, möten mellan kommunal och föreningsdriven kulturverksamhet, en plats för kultur som inte är avgiftsbelagd eller svåråtkomlig är ett gott steg mot målet om social hållbarhet.

2 Vad är den förväntade nyttan?

Behovsanalys

Arbetsnamn: Spontankultur

Författare: Christina Holm

Datum: 2021-10-13

Version: 1

Sida: 5 (5)

Nytta	Typ av nytta E/K	För vem/vilka	Uppskattad nytta i kronor eller förväntad nytta i kvalitet
Stimulerar till ett aktivt fritidsliv	K	Fokus barn och unga, men riktar sig till alla medborgare	Ökat kulturutbud
Främjar god psykisk och fysisk hälsa.	K	Alla medborgare	
Mötesplats för social samvaro	K	Alla medborgare	
"Portal" in till kulturområdet Kvarnhjulet	K	Alla medborgare, aktivitetsområde livfull mötesplats med olika aktiviteter, konstnärlig, olika åldrar, flickor	
Scen för kulturutövande som kan vara både spontan och organiserad	K och E	Föreningslivet, bokningsbar, olika målgrupper, kommunen och föreningar, privata aktörer	
Högre värde i medborgaundersökning för kultur	K	Tyresö kommun som kulturkommun	Ökat varumärke
Trygghet i området för flickor. Skapar en mötesplats i anslutning till andra spontanplatser vilket gör att olika åldrar och kön möts.	K	Besökare till en spontankulturplats	Ökad trygghet

3 Vad blir konsekvenserna om inget görs?

Om en spontankulturplats inte inrättas kan Tyresö kommun erbjuda färre möjligheter till kulturutövande. Förvaltningen bedömer att det finns behov av att utveckla kommunens kulturaktiviteter för flickor.

4 Kontaktuppgifter

Namn	Enhet och roll	E-post	Telefon
Christina Holm	Kulturskolechef	Christina.holm@tyreso.se	08-5782
Inger Lundin	Förvaltningschef	Inger.lundin@tyreso.se	08-57829763